

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

VASILE ALECSANDRI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALECSANDRI, VASILE
Poezii / Vasile Alecsandri; dosar critic de Lucian Pricop. –
București : Cartex 2000, 2012.
ISBN 978-973-104-441-2

I. Pricop, Lucian
Referințe critice

POEZII

Dosar critic
de Lucian Pricop

DOINA
STRUNGA
ANDRII-POPA
BABA CLOANTA
CRAI-NOU
HORA
GROZA
CINEL-CINEL
DORUL ROMÂNCEI
ALTARUL MONASTIREI PUTNA

STELUȚA
GONDOLETA
PE MARE
ADIO
LĂCRĂMIȘOARE

EDITURA CARTEX 2000
București, 2012

Coperta: *Mădălina Pricop*

Tehnoredactare computerizată: *Ecaterina Pîslă*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ALECSANDRI, VASILE

**Poezii / Vasile Alecsandri; dosar critic de Lucian Pricop. –
București : Cartex 2000, 2012**

ISBN 978-973-104-441-5

I. Pricop, Lucian

821.135.1-1

Textele ediției de față sunt reproduse după volumele
V. Alecsandri. Opere. volumele I și II. Poezii, apărute la Editura
pentru Literatură, București, 1966, în Colecția „Scriitori români”.
Modificările față de ediția menționată se referă doar la normele
ortografice ale Academiei Române, în vigoare la această dată.
Notele din subsolul paginii aparțin lui Vasile Alecsandri.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- O.P. 4, C.P. 184, București

Tiparul executat la Imprimeria de Vest,
Oradea, Calea Aradului nr. 35.
ROMÂNIA

EDITURA CARTEX 2000
București, 2012

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop)	7
<i>Fișă de portofoliu</i>	10
<i>Referințe critice</i>	12

OSTAȘII NOȘTRI

BALCANUL ȘI CARPATUL	17
PENEȘ CURCANUL	19
SERGEANTUL	26
PĂSTORII ȘI PLUGARII	28
FRAȚII JDĚRI	29
CĂPITANUL ROMANO	32
HORA DE LA PLEVNA	34
HORA DE LA GRIVIȚA	36
ODA OSTAȘILOR ROMÂNI	38
EPISTOLĂ GENERALULUI FLORESCU	40

DOINE

DOINA	43
STRUNGA	45
ANDRII-POPA	47
BABA CLOANȚA	50
CRAI-NOU	56
HORA	60
GROZA	62
CINEL-CINEL	64
DORUL ROMÂNCEI	65
ALTARUL MONASTIREI PUTNA	67

LĂCRĂMIOARE

STELUȚA	69
GONDOLETA	71
PE MARE	73
ADIO	75
LĂCRĂMIOARE	77

MĂRGĂRITĂRELE

DEȘTEPTAREA ROMÂNIEI	78
STELELE	80
N. BĂLCESCU MURIND	81
BANUL MĂRĂCINĂ	83
DRAGOȘ	87
1 MAI	91
HORA UNIREI	92
CRISTOS A ÎNVIAT	94
ÎNȘIRĂ-TE, MĂRGĂRITE	95

PASTELURI

SERILE LA MIRCEȘTI	109
SFÂRȘIT DE TOAMNĂ	112
IARNA	113
GERUL	114
VISCOLUL	115
MIEZUL IERNII	116
LA GURA SOBEI	117
BRADUL	118
SFÂRȘITUL IERNEI	120
OASPÊȚII PRIMĂVERII	121
DIMINEAȚA	122
TUNETUL	123
FLORIILE	124
PAȘTELE	126
PLUGURILE	127
SĂMĂNĂTORII	128
RODICA	129
LUNCA DIN MIRCEȘTI	130
MALUL SIRETULUI	132
CONCERTUL ÎN LUNCĂ	133
FLORI DE NUFĂR	136
BĂRĂGANUL	137
VALUL LUI TRAIAN	139
SANIA	141
NOAPTEA	142
FĂNTÂNA	143

LEGENDE

DUMBRAVA ROȘIE	144
POHOD NA SYBIR	172
DAN, CĂPITAN DE PLAI	175
CÂNTECUL GINTEI LATINE	188
LEGENDA RÂNDUNICĂII	190
LEGENDA CIOCĂRLIEI	195
LEGENDA LĂCRĂMIOAREI	206

NATURA ÎN PASTELURILE LUI VASILE ALECSANDRI

Publicate inițial în „Convorbiri literare“ între 1868-1869, *Pastelurile* au fost apreciate de Titu Maiorescu ca „un șir de poezii, cele mai multe lirice, de regulă descrieri, câteva idile, toate însuflețite de o simțire așa de curată și de puternică a naturii, încât au devenit fără comparare cea mai mare podoabă a literaturii românești îndeobște“. În același registru al elogiului, G. Călinescu considera *Pastelurile* ca o poezie nouă, în care tehnica picturală predomină.

Vasile Alecsandri realizează prin pastelurile sale o lirică a liniștii, a fericirii rurale, un calendar al spațiului și al timpului – iarna, toamna, primăvara, vara. Corespondența sentiment-natură este urmărită și subliniată de faptul că tabloul este aproape întotdeauna însuflețit de o prezență umană.

Până la Alecsandri, întâlnim doar elemente de pastel la Asachi, Heliade, Alexandrescu, în poezii de factură romantică, unde natura e zugrăvită în mod abstract, ca mijloc de a crea atmosfera de transmitere a unor anumite stări sufletești. Odată cu Alecsandri, peisajul capătă individualitate, există în sine, are un farmec specific.

Din cele aproximativ treizeci de poezii scrise de Alecsandri, care intră în definiția acceptată a pastelului, se pot desprinde toate fazele anotimpurilor în lunca Mirceștilor.

Alecsandri descrie în *Pasteluri* iarna în aspectul ei feeric, privind ninsoarea de la gura sobei. Tabloul unei nopți de iarnă îi inspiră poetului sentimente de admirație în fața măreției și

nemișcării naturii. Iarna este anotimpul amorfirii și al încremenirii. În poezia „Iarna“, Alecsandri desenează înfiorat, obiectiv și precis, cu o paletă săracă în culori, dar cu măiestrie picturală, stând la gura sobei și admirând jocul fulgilor: „Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă / Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă; / Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi, / Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.“

În „Miezul iernei“, datorită gerului, natura s-a transformat complet, înghețul a cuprins înseși astrele, orice urmă a vegetalului a dispărut, lăsând totul pradă regnului mineral, solidificându-se sub aspectul oțelului, cristalinului, diamantului. Temperatura joasă usucă pădurea, prefăcând totul în diamante. Gerul este „amar“, „cumplit“. Poetul recrează impresia că se află într-un templu în care stelele sunt „făclii“, munții sunt „altare“, iar codrii sună ca o orgă atunci când „crivățul“ bate.

Primăvara este anotimpul florilor și al păsărilor călătoare. Ea este întâmpinată cu entuziasm în poezii cum sunt: „Cucoarele“, „Dimineața“, „Tunetul“. Bucuria primăverii este pictată cu seninătate. În poezia „Dimineața“, sunt prezentați țărani într-o dimineață de primăvară făcând pregătiri pentru muncile câmpului: „Zorii de ziuă se revarsă peste vesela natură, / Prevestind un soare dulce cu lumină și căldură [...] / Muncitorii pe-a lor prispă dreg uneltele de muncă / Pasărelele-și dreg glasul prin hucașul de sub luncă. / În grădini, pe câmpii, pe dealuri, prin poiene și prin vii / Ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii“. Primăvara sunt ploii cu tunete. Sufletul poetului a vibrat la unison cu tunetul dintr-o zi de primăvară, în poezia „Tunetul“: „Văzduhul bubuiește!... pământul desmorțit / Cu mii și mii de glasuri semnalului răspunde, / Și de asprimea iernei simțindu-se ferit, / De-o nouă-ntinerire ferice se pătrunde“. Primăvara lumina e mai caldă, pâraiele umflate curg iute șopotind, mugurii se văd îmbobocind, iar coloritul este redus la un fir de iarbă verde sau la un galben gândăcel.

Toamna este închipuită de Alecsandri în poezia „Sfârșit de toamnă“. Aici este zugrăvit tabloul dezolant al naturii „despuiate“ de podoabele ei, o natură ce duce dorul păsărilor călătoare:

„Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestejită, / Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită; / Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se deslipeșc, / Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc“.

În pastelul „Plugurile“ sunt salutați țărani care ies să are. Pentru întâia oară avem imaginea unui plugar destoinic, care apasă cu determinare pe coarnele plugului. De remarcat faptul că atitudinea poetului față de natură nu este contemplativă. Natura, în cuprinsul unui an, iar în chip simbolic în cuprinsul unei vieți, prezintă două aspecte antitetice: unul stimulat, al tinereții – în poeziile închinată primăverii, altul paralizant: iarna, bătrânețea.

În luna florilor, poetul caută „magica plăcere de parfum și de cântare“ a luncii din satul natal în poezia „Lunca din Mircești“: „Căci în tine, luncă dragă, tot ce are suflet, grai, / Tot șoptește de iubire în frumoasa lună mai!“.

Alecsandri este un iubitor al liniștii rurale. Poezia „Malul Siretului“ este o poză romantică, în care „eroul liric“ este așezat pe malul râului, lăsându-și privirea furată de valuri. Poetul privește „În faptul zilei“ cum Siretul se înconvoaie pe sub sălcii ca un balaur. Dornic de liniște, având sentimentul trecerii iremediabile a timpului, Alecsandri privește apa care se tot duce încet la vale, odată cu propria sa viață. Peisajul prezentat este odihnitor, lipsit de freamăt, de zbcium lăuntric. Singurele elemente în mișcare sunt salcia pletoasă, mreana, rațele sălbatică. Ultima strofă a poeziei aduce sentimentul trecerii ireversibile a timpului, schimbarea permanentă din natură: „Și gândirea mea furată se tot duce-ncet la vale / Cu cel rău care-n veci curge, fără a se opri din cale“.

Stilul pastelurilor prezintă mai multe trăsături specifice, printre acestea ar trebui menționată plasticitatea imaginilor artistice care alcătuiesc, împreună, o viziune senină, calmă și grațioasă asupra naturii.

Contemplator al eternei naturi, situându-se între primii poeți ai Bărăganului, Alecsandri a intuit imensitatea, frumusețea acestui spațiu infinit.

Lucian Pricop

REFERINȚE CRITICE

Om de atitudine civică, a negat răul (în diversele întru-chipări), înțelegând, în paralel, să afirme binele (în variatele lui ipostaze). Lumii suspuse, viciată, retrogradă, demagogică, situată (ca în viziunea lui Tudor Vladimirescu) la antipodul intereselor colectivității naționale, îi opune (chiar dacă idilic) orizonturile neîntinate ale spiritualității rurale, iar prezentului decăzut – trecutul eroic ilustrat de patrioți ca Ștefan cel Mare sau Dan, căpitan de plai. Elogiind demnitatea, puritatea, frumusețea sufletului țărănesc, rezistența acestuia, bunul-simț, Alecsandri sublinia, prin replică, valori ce chezășiau nu numai ideea de supraviețuire a unui neam peste care au trecut norii evocați în „Sentinela română“, ci și sentimentul acut că masele populare au, în ultimă instanță, cuvântul hotărâtor, că ele reprezintă, prin inepuizabila aptitudine de a crea, de a depăși momentele de criză, de a înfrunta vicisitudinile, forța salvatoare. Configurată în doinele și cântecele bătrânești, culese de poet din toate provinciile românești. [...] În anul revoluției însăși, când tipărește pe foi volante poema-manifest „Deșteptarea României“, căreia de peste munți, din Transilvania, Andrei Mureșanu îi va da, în „Un răsunset“, mobilizatoarea sa adeziune. În epoca exilului, când participă la adunarea populară de la Blaj, apoi în Bucovina și, în cele din urmă, la Paris, compunând între timp „Hora Ardealului“, modificată peste opt ani, în „Hora Unirii“, redactând alături de tovarășii săi de luptă „Prințiipiile noastre pentru reformarea patriei“, scriind, ulterior, emoționanta

elegie patriotică „Adio Moldovei“. În etapa furtunoaselor încleștări cu reacțiunea antiunionistă, scoate cea dintâi revistă având în titlul ei numele de azi al patriei – „România literară“ (1855) – cu adeziunea condeielor reprezentative din toate provinciile și sărbătorește biruința națională de la 1859, sprijinindu-l pe Cuza. În perioada retragerii la Mircești, când dă luncii de pe Siret, în ciclul „Pastelurilor“, nimburile unui peisaj încântător istoriei, strălucirile epopeice din „Dumbrava Roșie“ și „Dan, căpitan de plai“, iar lui „Peneș Curcanul“ și sergentului din „Ostașii noștri“, însemnele de simbol ale eroismului. Dincolo de stimulii particulari sau de laitmotive, vreme de o jumătate de veac Alecsandri a conferit ideii de poezie semnificații militante, tonalități nu o dată agitatorice.

Aurel Martin, *Metonimii*, Editura Eminescu, București, 1974. pp. 131-133.

Credem că, mai înainte de orice, destinul particular al poeziei lui Alecsandri e dictat de rațiuni generale și obiective, ținând de întreg procesul de dezvoltare a versului românesc. El rămâne, în primul rând, poetul momentului festiv al poeziei noastre, al unui început pe care împrejurările istorice și procesul de alcătuire a spiritualității românești exprimată în limbă l-au voit sub semnul luminii și armoniei, prin victoria asupra negurei și misterului. Prețuim deci și apreciem ca o trăsătură de permanență din aerul sărbătoresc al poetului nu un ornament sau altul al recuzitei idilice, nici măcar această recuzită în întregime sa, ci atitudinea generală, unghiul pe care poetul și l-a ales în raport cu viața, într-un cuvânt sau, e adevărat, unul festiv și chiar convențional dar prin aceasta cu nimic mai puțin sincer.

Mircea Tomuș, *Cinsprezece poeți*, Editura pentru literatură, București, 1968, pp. 6-7.

Înclinăm a crede astăzi că Alecsandri nu aparține nici tipului romantic, nici tipului clasic; el este mai curând un tip autohton, de simțire idilică și grațioasă, de lirism senin și ușor, de o anume contemplativitate etnică, încadrată și în limitele temperamentale

ale scriitorului și între condițiile fizice și sufletești ale unui peisagiu; aș fi înclinat să vorbesc despre Alecsandri, mirceșteanul, nu numai ca expresie a poeziei descriptive a luncii familiare pe care a cântat-o, ci ca expresia unui mod de simțire potolită, de senină visare, de optimism amabil, de un epicureism sentimental, nu un epicureism de înțelept cărturar și nici de senzualitate horațiană. Lirica lui Alecsandri este o efuziune de bună dispoziție morală, fie că se exprimă erotic, bucolic, prin visare contemplativă, sau chiar prin un anume exotism al prozei lui sprintene, spirituale și cursive.

Pompiliu Constantinescu, *Alecsandri, micesțeanul*, în vol. *Scrieri*, I, Editura pentru literatură, București, 1967, pp. 20-23

Pentru Alecsandri lumea este în primul rând aspect: apariție nezărită ochiului atent și minții curioase. De aceea Alecsandri se realizează mai ales în balade, în legende și în pasteluri. Căci în balade și legende poetul nu participă cu intensitate la subiectul său, ci îl menține oarecum în depărtare, rezervându-și o perspectivă contemplativă, iar în pasteluri – în acelea ale lui Alecsandri, în special – natura este fixată ca aspect cu mijloacele fragede ale unei palete delicate.

Tudor Vianu, *Alecsandri, Eminescu, Macedonski*, Editura Minerva, București, 1974, p. 31.

Naturalețea lui, faconda și spontaneitatea spiritului său apar nealterate în proza și în corespondența cu prietenii și cunoscuții, în atâtea pagini ce prevestesc calitățile majore ale povestirii românești. Aici este Alecsandri întreg, nedisimulat sub nicio proză estetică, nepăsător la canoanele compoziției, dând frâu liber fanteziei și amintirilor, alternând timbrul glumeț cu cel grav, îndrăgostit de concret și de culoare, de anotimpul solar și de priveștiștea câmpenească, mânat de neastâmpărul său când spre cerul italic al povestirii romantice (ca în „Buchetiera de la Florența“), când spre viziunile geologice autohtone din „O preumblare prin munți“, spre peisajele calcinate ale Gibraltarului,

sub soarele torid de la Tanger și Tetuan, sub umbrarul misterios al Spaniei, în lumea exotică a Africii de Nord, în griurile Londrei, sub sita ploii, la Borsec, în goana fantastică a „malpostei“, în lumea de legendă a „muntelui de foc“, în saloanele Tuilleriilor lui Napoleon al III-lea, la poalele Munților Madras sau în decolul Iașilor anului 1846. Peste tot, arta lui de gravor, peisagist sau evocator, darul său epic atât de modern prin capriciul povestitorului spiritual, îndrăgostit de digresiune, reconstituie prezența vie a unui erou romantic fermecător.

Mircea Zăciu, *Clasici și Contemporani*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994, p. 17

„Datorită caracterului natural al talentului său, și organizării neștirbite a alcătuirii sale sensibile și morale, Alecsandri a izbutit să unească perfect în trăsăturile lui dramaturgice de actualitate, ideologia-i răspicat formulată în textul proclamativ de la 1848, „Protestație în numele Moldovei, a Omenirii și a lui Dumnezeu“, cu extraordinara înțelegere a valorilor estetice ale limbii vorbite în epoca în care se plămădea, se manifesta revoluționar și se realiza practic acea ideologie. Pe când versurile din „Comedia vremii“ și proza din „Două sute de galbeni sau păhărnicia de trei zile“ se citesc concesiv, cu recurs la afectele pios estetice, lectura comediilor lui Alecsandri rămâne irezistibil simpatcă, și te absoarbe în universul propriu al societății românești de la jumătatea secolului trecut, care dă nespus de vivace glas arhaismelor populare, vocabularelor lăsate spre trecătoare păstrare de ocupațiile străine în principate, bonjurismelor și aberațiilor latiniste.

Ion Negoiteșcu, *Analize și sinteze*, Editura Albatros, București, 1968, pp. 65-66.

„Poate că cea mai durabilă parte a operei lui Alecsandri este aceea în proză. Scutit de risipa de silabe și de obligația gravității lirice, scriitorul își revarsă, slobod de a divaga, toate dorurile: umor, pictură, înlesnire orientală de povestitor. El n-are invenție, de aceea în substanță toate narațiunile sale sunt

jurnale de călătorie. Genul era la modă atunci, ilustrat de Chateaubriand și de Lamartine. Dar lui Alecsandri îi lipsește sentimentul geografic, marea evocare romantică. Ochiul lui e al unui observator pasionat de detalii inedite, al unui reporter superior, care surprinde exoticul fără a transfigura. Călătoriile lui urmează spiritul acelorale ale lui Al. Dumas, foarte gustate atunci, imitate de Ed. About. Călătorul are o predispoziție statornică, de categoria spiritului critic, de a nota grotescul și pestrițul, fără a strica imaginea de studiu a tabloului, o pretenție de „humour“ flegmatic.

G. Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1988, p. 284.

OSTAȘII NOȘTRI

BALCANUL ȘI CARPATUL

Balcanul și Carpatul, la Dunărea măreață,
Ca doi giganți năprasnici stau astăzi față-n față
Și-aprinși de dor de luptă, cu ochii se măsoară,
Cu glasul s-amenință, cu gândul se doboară,
Zicând: „Nu pot să-ncapă doi paloși într-o teacă!
E scris din noi doi unul în pulbere să treacă!“

Balcanul cel fanatic, muncit de aspră ură,
Nu știe să-ngrădească sălbatica lui gură
Și zice cu trufie: „Carpatule vecine,
De nu pleca-vei fruntea, amar va fi de tine,
Căci răpezi-voi grabnic din plaiurile-mi nalte
Torente-necătoare deprinse ca să salte
Din maluri peste maluri, din munte peste munte,
Să bată-a tale coaste, s-acopere-a ta frunte,
Să facă într-o clipă ca să dispari din lume
Cu-a tale stânci și codri, cu-ai tăi copii și nume!“

Carpatul scoate-un freamăt teribil de urgie,
Mișcând coama-i de codri, ca leul în mânia,
Și-n clocot lung răspunde: „Balcane,-a ta trufie
Arată că tu astăzi căzut ești în pruncie.
Nevoie ai de-o cârjă ruina-ți s-o supoarte,

Căci ești acum, sărmane, ajuns la prag de moarte.
Ai fost odinioară gigant prin înălțime,
Amar prin fanatismu-ți, puternic prin cruzime!
Ai revărsat pe lume și groază și rușine
Și te-ai scaldat în sânge pân-ce-ai dat piept cu mine.“
De-atunci au trecut secolii!... Strivita omenire
S-au deșteptat, și numai tu stai în adormire,
Ademenit de visuri nebune și trufașe,
Făr-a pătrunde norii care te țin în fașe!
Orb urieș! cu cârja tu genele-ți ridică
Și vezi l-a tale poale cât umbra-ți e de mică.
Ești șters din cartea lumii, tu, care din vechime
Stai rezemat în somnu-ți de-o putredă mărimă!
Și vrei să ții în lanțuri popoarele creștine?
Și vrei, Balcani gârbov, eu să mă-nchin la tine?
Dar n-auzi cum te râde și Dunărea și Marea?
Deviza ta-i *sclavia*, ș-a mea *neatârnairea!*“
Cum zic doi vulturi ageri, zburând din vârf de munte,
Se-nalță până-n ceruri și scot țipete crunte.
De pe Balcani e unul și din Carpați e altul,
Mult răpide le-i zborul, mult crâncen le-i asaltul,
Căci se izbesc ca fulgeri la luptă-ucigătoare!...
Întinsele lor aripi se bat lucind la soare,
Ș-a lor cumplite gheare și pliscuri oțelite
Își dau loviri de moarte și răni își fac cumplite.

Deodată cade unul din vulturii dușmani:
E vulturul prădalnic din barbarii Balcani,
Și-n patru părți a lumii zbor smulsele lui pene!...

.....
Și cântă libertatea pe maluri dunărene.

Mircești, 14 mai 1877

PENEȘ CURCANUL

Plecat-am nouă din Vaslui
Și cu sergentul zece
Și nu-i era, zău, nimănu
În piept inima rece.
Voiși ca șoimul cel ușor
Ce zboară de pe munte,
Aveam chiar pene la picior,
Și-aveam și pene-n frunte.

Toți dorobați, toți căciulari,
Români de viță veche,
Purtând opinci, sumani, ițari
Și cușma pe-o ureche.
Ne dase nume de Curcani
Un hâtru, bun de glume;
Noi am schimbat lângă Balcani
Porecla în renume!

Din câmp, de-acasă, de la plug
Plecat-am astă-vară
Ca să scăpăm de turci, de jug
Sărmana scumpă țeară.
Așa ne spuse-n graiul său
Sergentul Mătrăgună,
Și noi ne-am dus cu Dumnezeu,
Ne-am dus cu voie bună.

Oricine-n cale ne-ntâlnea
Cântând în gura mare,

Stătea pe loc, s-adimenia,
Cuprins de admirare;
Apoi în treacă ne-ntreba
De mergem la vro nuntă.
Noi răspundeam în hohot: „Ba,
Zburăm la luptă cruntă!“

„Cu zile mergeți, dragii miei,
Și să veniți cu zile!“
Ziceau atunci bătrâni, femei,
Și preoți, și copile;
Dar cel sergent făr'de musteți
Răcnea: „Să n-aveți teamă;
Românul are șapte vieți
În pieptu-i de aramă!“

Ah! cui i-ar fi trecut prin gând
Ș-ar fi crezut vrodată
Că mulți lipsi-vor în curând
Din mândra noastră ceată!
Priviți! Din nouă câți eram
Și cu sergentul zece,
Rămas-am singur eu... și am
În piept inima rece!

Crud e când intră prin stejari
Năpraznica secure,
De-abate toți copacii mari
Din falnica pădure!
Dar vai de-a lumii neagră stea,
Când moartea nemiloasă
Ca-n codru viu pătrunde-n ea
Și când securea-i coasă!

Copii! aduceți un ulcior
De apă de sub stâncă,

Să sting pojarul meu de dor
Și jalea mea adâncă.
Ah! ochii-mi sunt plini de scânteii
Și mult cumplit mă doare,
Când mă gândesc la frații mei
Cu toți pieriți în floare.

Cobuz ciobanu-n Calafat
Suna voios din fluier,
Iar noi jucam hora din sat,
Râzând de-a bombei șuier.
Deodată-o schijă de obuz
Trăsnind... mânca-o-ar focul!
Retează capul lui Cobuz
Și-astfel ne curmă jocul.

Trei zile-n urmă am răzbit
Prin Dunărea umflată,
Și nu departe-am tăbărât
De Plevna blestemată.
În fața noastră se-nălța
A Griviței redută,
Balaur crunt ce-amenința
Cu gheara-i nevăzută.

Dar și noi încă o pândeam
Cum se pândește-o fiară
Și tot chiteam și ne gândeam
Cum să ne cadă-n gheară?
Din zori în zori și turci și noi
Zvârleam-n aer plumbii,
Cum zvârli grăunți de păpușoi
Ca să hrănești porumbii.

Și tunuri sute bubuiiau...
Se clătina pământul!